

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2013

Summary in Polish

Read the full book on: 10.1787/agr_outlook-2013-en

Przegląd rolniczy OECD-FAO: 2013

Streszczenie w języku polskim

Rosnący popyt sprzyja krajom rozwijającym się: Światowe rolnictwo przez dziesięciolecia charakteryzowało się wynikającymi z realizowanej polityki nadwyżkami produkcji w krajach uprzemysłowionych i hamującym wzrostem w krajach rozwijających się. Globalne reformy polityki i ogólnoswiatowy wzrost gospodarczy zmieniły podstawy popytu i podaży, przekształcając rolnictwo w branżę o zasadach bardziej rynkowych, stwarzającą szanse inwestycyjne. Kraje rozwijające się prawdopodobnie zwiększą swój udział w produkcji globalnej i w najistotniejszym stopniu skorzystają na wzroście eksportu.

Wolniejszy wzrost produkcji: Zgodnie z prognozami globalna produkcja rolna dotycząca towarów uwzględnionych w niniejszym Przeglądzie będzie rosła w średnim tempie 1,5% rocznie w porównaniu z 2,1% w poprzedniej dekadzie. Wolniejsze tempo wzrostu ma dotyczyć wszystkich sektorów upraw i produkcji zwierzęcej. Trendy te odzwierciedlają wzrost kosztów, coraz trudniejszy dostęp do zasobów i rosnące zagrożenia ekologiczne, które prawdopodobnie utrudnią generowanie podaży praktycznie we wszystkich regionach.

Słabszy wzrost cen żywności: Związek między cenami towarów a faktycznymi wydatkami konsumentów na żywność ma zwykle charakter pośredni. Mimo że ceny towarów utrzymują się na wysokim poziomie, pewne przesłanki świadczą o zahamowaniu wzrostu wydatków konsumentów na żywność. Niemniej jednak, ponieważ w wielu krajach rozwijających się wydatki na żywność stanowią 20–50% (lub więcej) budżetu gospodarstw domowych, dostępność cenowa żywności pozostaje problemem.

Podział w światowej gospodarce znajduje odzwierciedlenie na rynkach: Mimo stosunkowo wysokiej odporności rynków rolnych na osłabienie ekonomiczne nadal można na nich zauważyć wpływ zjawiska „dwóch prędkości” w globalnej gospodarce, tj. słabego ożywienia w krajach rozwiniętych i intensywnego wzrostu w wielu krajach rozwijających się. Rosnące ceny ropy naftowej są ważnym, ale nieprzewidywalnym czynnikiem prognoz cenowych. Przewiduje się, że spadek wartości dolara amerykańskiego osłabi względną konkurencyjność innych eksporterów, zwiększając jednocześnie siłę nabywczą wielu importerów.

W perspektywie średnioterminowej nastąpi wzrost cen: W porównaniu z wartościami historycznymi ceny towarów utrzymują się obecnie na wysokim poziomie. W krótkim terminie ożywienie produkcji powinno spowodować spadek cen płodów rolnych, ale ceny mięsa pozostaną wysokie ze względu na niski poziom zapasów. W dłuższej perspektywie ceny płodów rolnych i produktów zwierzęcych będą rosły, przy czym w wypadku mięsa, ryb i biopaliw prognozowany jest silniejszy wzrost.

Ceny z uwzględnieniem inflacji utrzymują się na wysokim poziomie: Według prognoz średnie ceny rzeczywiste większości towarów objętych zakresem niniejszego Przeglądu w okresie 2013–2022 utrzymają się znacznie powyżej średniej z lat 2003–2012. W najbliższym dziesięcioleciu powinny one być jednak niższe od wartości szczytowych zanotowanych w ostatnich latach.

Przewidywany wzrost konsumpcji: W krajach rozwijających się konsumpcja wszystkich produktów uwzględnionych w niniejszym Przeglądzie będzie rosła (choć w słabszym tempie) wskutek wzrostu liczebności populacji, wzrostu dochodów, urbanizacji i zmiany nawyków żywieniowych. Według prognoz najszybszy wzrost konsumpcji na osobę nastąpi w Europie Wschodniej i Azji Środkowej. Na dalszych miejscach uplasują się Ameryka Łacińska i inne regiony Azji.

Dalszy wzrost handlu produktami rolnymi: Ze wzrostu handlu w dużym stopniu skorzystają gospodarki wschodzące, na które przypadnie większość eksportu zbóż gruboziarnistych, ryżu, roślin oleistych, oleju roślinnego, cukru, wołowiny, drobiu i ryb. Udział obszaru OECD w handlu będzie nadal spadał, a jednocześnie kraje OECD pozostaną ważnymi eksporterami pszenicy, bawełny, wieprzowiny, baraniny oraz większości produktów mlecznych.

Elementy niepewności w prognozach: Zagrożeniem dla globalnego bezpieczeństwa żywności, zwłaszcza wobec niskiego poziomu zapasów, pozostają niedobory produkcji, wahania cen i zawirowania w handlu. Susze na rozległych obszarach, takie jak ta, która w 2012 r. dotknęła Stany Zjednoczone i Wspólnotę Niepodległych Państw, w połączeniu ze skromnymi zapasami mogą spowodować wzrost cen płodów rolnych o 15–40%. Kolejnym źródłem niepewności są ceny energii, wpływające zarówno na rynki biopaliw, jak i na koszty surowców. Handel światowy jest jeszcze bardziej podatny niż produkcja na wahania wielkości plonów i czynniki makroekonomiczne.

Chiny w centrum uwagi: W tym wydaniu Przeglądu szczególna uwaga skupia się na Chinach, gdzie branża rolno-spożywcza dynamicznie się rozwija. Kraj ten, stojący w obliczu ograniczeń produkcji i rosnącego popytu, w przyszłości będzie zapewne importować ogółem więcej żywności, ale w zakresie głównych płodów rolnych prawdopodobnie zachowa samowystarczalność.

Przewidywania mówią, że tempo wzrostu chińskiej konsumpcji nieznacznie (o około 0,3% rocznie) przewyższy tempo wzrostu produkcji, co stanowi kontynuację tendencji z poprzedniej dekady. W efekcie oczekuje się dalszego, choć nieznacznego otwarcia chińskiego sektora rolniczego, ale dla poszczególnych rodzajów towarów perspektywy są różne.

Chiny uznały bezpieczeństwo żywności oraz samowystarczalność w zakresie uprawy ryżu i pszenicy za najważniejsze priorytety swojej polityki. W okresie 1978–2011 produkcja rolna zwiększyła się niemal pięciokrotnie. W ostatnich latach obserwuje się jednak wzrost cen żywności i wobec nasilających się ograniczeń dotyczących zasobów i siły roboczej spodziewane jest spowolnienie produkcji.

Zwiększona dostępność żywności i wyższe dochody przyczyniły się do znacznej poprawy w dziedzinie bezpieczeństwa żywności; od roku 1990 liczba osób niedożywionych spadła o prawie 100 milionów mimo jednoczesnego wzrostu liczebności populacji o 200 milionów. Walka z niedożywieniem wciąż stanowi poważne wyzwanie.

W latach 2001–2012 chiński import i eksport produktów rolnych zwiększył się z 27,9 mld USD do 155,7 mld USD. Zależność od importu podwoiła się z 6,2% do 12,9%, a chiński deficyt handlowy netto w branży rolno-spożywczej w 2012 r. wyniósł 31 mld USD.

Do najważniejszych elementów niepewności w Chinach należą: trwałość wysokich poziomów wzrostu gospodarczego, rosnący wpływ ograniczeń zasobów na produkcję oraz prawdopodobieństwo nasilenia wahań produkcji w obliczu zmian klimatycznych.

Globalne prognozy dotyczące towarów do 2022 r.

- Zboża: spodziewany jest wzrost produkcji o 1,4% rocznie; 57% łącznego wzrostu przypadnie na kraje rozwijające się. Zgodnie z prognozami czołowym eksporterem ryżu będzie Tajlandia. Tuż za nią uplasuje się Wietnam, zaś Stany Zjednoczone pozostaną głównym eksporterem pszenicy i zbóż gruboziarnistych.
- Rośliny oleiste: produkcja będzie rosła jeszcze szybciej niż w wypadku zbóż. Olej palmowy powinien zachować stabilny 34-procentowy udział w łącznej produkcji olejów roślinnych.
- Cukier: oczekuje się wzrostu produkcji o prawie 2% rocznie. Głównymi producentami będą Brazylia i Indie. Pod względem konsumpcji cukru czołowe miejsca w skali globalnej nadal będą zajmować kraje rozwijające się.

- Bawełna: przewidywany jest wzrost udziału włókien sztucznych. Oczekuje się 25-procentowego wzrostu produkcji w Indiach, które staną się czołowym światowym producentem bawełny.
- Etanol: oczekiwany wzrost produkcji wyniesie prawie 70%; jeszcze bardziej dynamiczny wzrost (ale od niższej wartości podstawowej) nastąpi w branży biopaliw. Do 2022 r. do produkcji biopaliw będzie wykorzystywane 28% łącznej światowej produkcji trzciny cukrowej, 15% olejów roślinnych i 12% zbóż gruboziarnistych.
- Mięso: zgodnie z prognozami udział krajów rozwijających się we wzroście produkcji globalnej sięgnie 80%. W miarę zrównywania się konsumpcji mięsa w dużych krajach rozwijających się i krajach rozwiniętych tempo wzrostu konsumpcji mięsa na osobę spadnie.
- Nabiał: oczekuje się, że kraje rozwijające się wygenerują 74% globalnego wzrostu produkcji mleka. Jednocześnie przewiduje się, że konsumpcja w krajach rozwijających się będzie rosła szybciej niż produkcja, co spowoduje zwiększenie eksportu ze Stanów Zjednoczonych, Unii Europejskiej, Nowej Zelandii, Australii i Argentyny.
- Rybołówstwo: oczekuje się, że wzrost produkcji z połowów wyniesie zaledwie 5%, ale z akwakultur aż 35%. Do 2015 r. akwakultura powinna wyprzedzić połowy jako główne źródło ryb przeznaczonych do spożycia przez ludzi.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD: www.oecd.org/bookshop

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji: rights@oecd.org , faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD/FAO (2013), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2013-en